

MEHMET EROĞLU • Yürek Sürgünü

Can Yayınları, 1994 (2 baskı)
Everest Yayınları, 2000 (1 baskı)
agorakitaplığı, 2004-2007 (2 baskı)

İletişim Yayınları 1965 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 295
ISBN-13: 978-975-05-1432-6
© 2014 İletişim Yayıncılık A. Ş.
1. BASKI 2014, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek
KAPAK Suat Aysu
KAPAK FOTOĞRAFI Aşlı Gönen
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Sunay Ünlü Yücel
BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721
Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MEHMET EROĞLU

Yürek Sürgünü

MEHMET EROĞLU 1948'de İzmir'de doğdu. 1971 yılında ODTÜ'den mezun oldu.

Aynı dönemde, 12 Mart darbesi ardından kurulan sıkıyönetim mahkemesince sekiz yıl hapse mahkûm edildi. 1974 yılındaki genel afın sonra yazmaya başladı. İlk romanı *Issızlığın Ortası*, 1979 Milliyet Roman Ödülü'nü kazanmasına karşın 12 Eylül sıkıyönetim döneminde solcu ve antimilitarist unsurlar taşıdığı gerekçesiyle yayımlanamadı. Romanları ancak 1984 yılından itibaren basılabildi. Milliyet Roman Ödülü'nün ardından Madaralı Roman Ödülü ve Orhan Kemal Roman Armağanı'nı da kazanan *Issızlığın Ortası* ve *Geç Kalmış Ölü'yü* sırasıyla, *Yarım Kalan Yürüyüş* (1986), *Adımı Unutan Adam* (1989), *Yürek Sürgünü* (1994) adlı romanlar izledi. Mehmet Eroğlu 1994-2000 yılları arasında senaryo yazımı ve müzik çalışmaları nedeniyle romana ara verdi. Bu dönemin ardından *Yüz: 1981* (2000), *Zamanın Manzarası* (2002), *Kusma Kulübü* (2004), *Düş Kırgınları* (2005), *Belleğin Kış Uykusu* (2006) yayımlandı. Fay Kırığı Üçlemesi'nin ilk kitabı *Mehmet* 2009, ikinci kitap *Emine*'ye 2011 yılında yayımlandı. Eroğlu'nun ayrıca öğrencileri tarafından kitaplarından seçilmiş *Edebi Aforizmalar* adlı bir kitabı daha vardır. Fay Kırığı Üçlemesi'nin son kitabı olan *Rojin*, 2013 yılında İletişim Yayınları tarafından yayımlanmıştır.

Mehmet Eroğlu'nun senaryo çalışmaları, televizyon için yazdığı dizilerin (*Sızı*, *Issızlığın Ortası*, *Tutku*) yanı sıra, 1996 yılında İstanbul Film Festivali'nde En İyi Türk Filmi ve FIPRESCI (Uluslararası Sinema Eleştirmenleri Federasyonu) ödülleri kazanan *80. Adım* ve 1997 Antalya Altın Portakal Jüri Özel Ödülü ile 1997 Adana Altın Koza En İyi 3. Film Ödülü'nü kazanan *Solgun Bir Sarı Gül* gibi, sinema filmi senaryolarını da içermektedir.

Giriş

Dünyanın değışmeyen yanında olmaktan, geleceği güzelleştiren rüyalar görmekten ve vazgeçmemekten mutlu, dakikalar-
dır hasır bir sandalyenin üstünde, sanki kımıldarsa her şeyi yi-
tirecekmiş gibi soluk almadan oturuyordu. Sürgündeydi, bura-
ya yüreğinin peşinden gelmişti. Başının üstünde –sıcağın yanı-
sıra– düşüncelerinin duygularının tuzağına düşmesine benliği-
ni gökyüzüne taşıyarak engel olan, geniş ve yüksek bir çınar,
ayaklarının dibinde ise rüzgârla oynayan küçük bir kedi vardı.
Rüzgâr gün ötesinde, Girit'in açıklarında doğup sabaha kadar
aşağıdaki körfeze uzanan yüzlerce kilometre boyunca özgür-
ce estikten sonra karayla karşılaştığı kumsalda gücünü yitirmiş
olmalıydı; şimdi bütün deltayı gören bu yamaçta uysal bir mel-
temi andırıyordu. Kedi –ona “Eylül” diyordu– nehrin sağında-
ki harabelerin arasına dağılmış bağ evlerinde yaşayan çocuklar-
dan öğrendiğine göre on, en çok on iki haftalıktı. En az kendi-
si kadar yaşlı görünen eşeğinin iki yanına sardığı testilerle eve
günaşırı yiyecek ve içecek getiren köylü, o küçük şeyi eline tu-
tuşturduğunda eylül henüz yarılanmamıştı. Eylül, varlığını bü-
yük bir olasılıkla sarı çizgileri olan annesiyle, siyah renkli baba-
sının, aşağıdaki bir göle benzeyen koyun köpeklerinin gitmeye
cesaret edemedikleri sık sazlıklar arasındaki buluşmasına, adı-

nı ise ona borçluymdu. “Ben olsam ona kedi derdim.” Bu, su taşıyan yaşlı adamın fikriydi.

Gölgenin altında kalmaya dikkat ederek oturuşunu değiştirdi. O, doğadaki hayvanların kimliksiz, bu nedenle adsız olduğunu, kimliğin daha çok insanların sorunu olduğunu biliyordu. Onun için eşek eşek, köpek köpek, kedi de kediydi. Toprağın verdikleriyle geçinen biri hayvanların varlığıyla yetinir, asla ad takmazdı onlara. Hayvanlara hemen bir ad takıp onları doğadan kopararak mülkiyetlerine geçirenler art niyetli olanlardı; çünkü insanların sahip olma içgüdüsünü hiçbir bedel talep etmeden doyuran en zavallı kurbanlar hayvanlar değil miydi? Küçük yavruyu görür görmez işte bu nedenle –belki artık hiçbir canlıya sahip olmamasının eksikliğiyle, belki de bir süre sonra hayatında oynayacağı rolün önemini kestirmiş gibi– kendini ona yakışacak bir ad bulmak zorunda hissetmişti. Robinson, Cuma’yı, cuma günü bulmuştu. O ise yalnızlığına eylülde katılmıştı. İşte, adının kısa hikâyesi buydu küçük kedinin. Garipti; yiyeceğini, içeceğini borçlu olduğu adamın adını hâlâ bilmiyordu. Sormamıştı, o da söylememişti.

Eylül’le –sonunda yalnızca süt içerek büyümekten vazgeçip saatlerce uyuduğu sepetinden avluya çıkmaya cesaret edişinden beri– yaklaşık bir aydır birlikte yatıyorlardı. Eylül, geceleri onu tabanı taş sahanlığa hapsetmek için kurduğu bütün tuzakları, yırtıcı atalarından ona miras kalan içgüdülerinin yardımıyla boşa çıkardıktan sonra, bir yolunu bulup içeriye girerek yatağın pencereye yakın ucuna kıvrılıp uyuyor, genellikle de horluyordu. Ama buna aldırılmıyordu. Yine de ilk hafta boyunca ikisi de birbirlerine alışmak için epeyce zorluk çekmişlerdi. O günlerde aylardır yatakta hiçbir canlıya değmemiş vücudu gecenin bir vaktinde ürkek ve sıcak araştırıran bir dokuşla irkildiğinde sıçrayarak uyanır ve Eylül’ü genellikle korkarak kaçtığı pencerenin girintisinde, duvardaki gaz lambasından yayılan titrek ışığın abarttığı kambur, kabarık tüylü, gölgeden yapılmış ve üzerine atlamaya hazırlanan bir canavara dönüşmüş olarak bulurdu.

İlk günlerde hemen hemen her gece, mülkiyetine geçirdiği

bu küçük canavarın kaçırdığı uykunun peşinden avluya çıkıp yıldızları seyrederek sigara içerken, ertesi sabah bir sepete koyup sazlıkların arasına götürerek Eylül'den kurtulma planları yaptı. Ama sabaha karşı kararlı bir öfkeyle yatağa geri döndüğünde Eylül'ü –sanki korkutulan oymuş gibi– onu bağışlamış, aralarında geçenleri unutmuş, horul horul uyurken gördüğünde, hep vazgeçti. O, unutmayı ve bağışlamayı biliyordu; insan bir kediden bile bir şeyler öğrenebilirdi.

Eylül her şeyi çabuk öğrendi: Masanın üstündeki notlarıyla, Ayşe için yazılmış şiirlerin tırmalanarak yırtılmasının yasak olduğu, silginin tadının lezzetsiz, sigaranın ucundaki kızılığın canını acıtabileceği, uzun süre direndikten sonra içki içtiği akşamlarda o parlak yıldızla konuşmaya başladığı, hüzünlendiğinde dikkatsizleşip kuyruğuna basabileceği ve sesi çatladığında kesinlikle öfkeli olduğu gibi...

Üç haftadır beraberlikleri ikisinin de ötekini rahatsız etmediği, aksine arada bir varlıklarını özledikleri bir biçime dönüşmüştü. Bunu o biliyordu, Eylül'ün de farkında olduğunu hissediyordu. Eylül sıkıldığında, şimdi yaptığı gibi, genellikle ayaklarının arasına girip başkasına ait olduğunu sandığı kuyruğuyla oynuyordu. Böyle zamanlarda –pek sık olmasa da– ona Ankara'dan gelen mektupları okuyordu. Dikkatli bir dinleyici sayılmazdı; genellikle mektup bitmeden bir çekirgenin peşinde, evin arkasına doğru koşup gözden kayboluveriyordu. Ekim ortasında bir öğlen vakti birden ortalıktan yok olmuş, iki gece eve dönmemişti. Hatırlıyordu; üçüncü gece cumaydı, taş basamaklarda kaybolduğu gibi birdenbire ortaya çıktığında halinde bir gariplik olduğunu hemen anlamıştı. Bedeni yara bere içindeydi, titriyordu; her canlı gibi sonunda korkuyla tanışmıştı. O gece ilk kez yatağa gelmedi. Sanki kendinden büyük canlıların tehlikeli olduğunu anlamıştı. Ertesi gün öğlene doğru hâlâ sepetinden çıkmayınca onun öleceğini düşünmüştü. Bu duygu hep midesini bulandırırır. Ona ölmemesini, ölü görmekten bıktığını, kendini toparlayabilirse bir daha asla serbest dolaşmasına izin vermeyeceğini ve gerekirse boynuna bir tasma geçirip onu köpekleştireceğini fısıldadı kulağına.

Eylül ölmedi, o da bu düşünceden çabucak vazgeçti. Zaten birdenbire ortaya çıkıp otuz yıl önce terk edilmiş, yarısı yıkık bu taş evde, tek başına yaşamaya başlaması çevrede yeterince yadırganıyordu; buna bir de boynuna ip geçirilmiş bir kedi hikâyesi eklemeyi göze alamazdı. Su getiren yaşlı köylü, açıkça söylemese de onun “biraz kaçık” olduğunu düşünüyordu. Aşağıdaki ovada yaşayan köylülerin bazılarının onun eski eser kaçakçısı olduğunu bildiklerini de, yüzünü dost kılmayan bir gülmüsemenin ardından çitlatmıştı.

Ona bir yürek sürgünü olduğunu söylememişti. Çünkü kimse sorumlu tutulamazdı bu cezadan. Yüreğini mahkûm eden de, kurtarmaya çalışan da kendisi değil miydi?

Kasım –Ayşe için yazdığı şiirlerin ilk kez kâğıda döküldüğü o sihirli ay– henüz aşağıda desenli bir halı gibi uzanan deltadaki sıcağı alıp götürmemişti. Bu, düzlüğü avuçlar gibi iki yandan kuşatan dağların sert ve soğuk kara rüzgârlarını engellemesinin sonucuydu. Havalar hâlâ –şaşırtıcı da olsa– hemen her gün açık ve güneşliydi. Evin önündeydi, oturuyordu ve az önce nehirde, evin sırtını dayadığı yamaca doğru uzatılmış, basamakları kırık bir merdiveni andıran dik patikanın yağışlarla birlikte kayganlaşacağından, bu yüzden su getirmenin zorlaşacağından söz ederek şikâyet eden yaşlı köylünün, eşeğinin üstünde, makiler arasından kıvrıla kıvrıla aşağıya inişini seyrediyordu. Bundan sonra daha az su içeceğini söyleyince suçüstü yakalanmış gibi gülmüştü yaşlı adam. Aslında niyeti sızlanmak değildi, yalnızca bu kentli garip adamın kış boyunca burada kalıp kalmayacağını merak ediyordu; hepsi buydu.

Akşamüstü yukarılara tırmanacaktı. Eylül geride kalıp ululuğunu boyundan çok genişliğinden alan çınarın dalları arasından, yerdeki koyu gölgenin içine kırık ayna parçaları gibi saçılan ve esen rüzgârla birlikte yer değiştiren güneş ışınlarının peşinden sağa sola koşuşturacaktı. Yamacın ağaçlarla kaplı bu noktasından tepelere doğru yürürken tıpkı uzun bir yolculuğu ortalayan mola gibi o geniş fay kırığında bir süre dinlenecek ve sigarasını içerken arazinin bu kırıktan sonra birdenbire dikleştiğini, birkaç yüz metre yukarıdaki, ucu tırtıllı tepelerin, sonba-

har güneşinin rengini solduramadığı gökyüzünü, kuzeyden güneye bir testere gibi biçtiğini bir kez daha şaşkınlıkla fark edecekti. Çevrede yaz böcekleri ve peşlerindeki o avcı kuşlar olmayacak, sessizliği katıksız ve en saf biçimiyle bulacaktı orada.

Aşağıdaki koyu en çok bu saatte ve o fay kırığının tam ortasında, sanki kireçtaşlarının değil de, yüzyılların üstüne basar gibi ayakta durarak seyretmeyi seviyordu. Binlerce yıl önce, aylarca denizde kalan Likyalı gemicilerin de gündüzle gecenin buluşmaya hazırlandığı tam bu anda geri döndüklerini düşünenecekti. Çalınan borular, kıyıya yaklaşan gemiye doğru koşuşan kalabalık, indirilen yelkenlere eşlik eden şarkılar, tepelere kadar yükselen korku, kaygı ve mutluluk. Tanrı bu deltayı, bu koyu ve göle benzeyen bu küçük girintiyi yaratırken epeyce düşünmüş olmalıydı; ayrılmak ve kavuşmak için bundan daha uygun bir yer ve an olamazdı.

Burayı bir yandan her şeyden uzaklaşmak, bir yandan da her şeyle yeniden buluşmak için seçmişti. Onu, ilk kez gelmesine rağmen, buraya ait kılan işte buydu: Gelecek umudu.

Gelecek! Elini uzatıp Eylül'e dokundu. Bu, ikisi için de hâlâ belirsizdi. Aslında Eylül geleceğe aldırılmıyordu. Çünkü o bir kedydi ve hayvanların gelecek duygusu yoktu; ayaklarının altında kimi zaman gölgeyle, kimi zaman ışıkla kaplanan toprak sanki onu büyülemiş, geçmişi de geleceği de şimdiki zamana sıkıştırmıştı. Eğilip, kitapta Murat gibi ondan da söz edeceğini fısıldadı. Ama Eylül, hiçbir zaman okuru olamayacağını biliyor-muş gibi dokunamayacağı kadar uzağa gidip oyununu sürdürmeyi seçti. Ona hak vermemek elde değildi. Hareketli ışık, bir hayvanı bile büyüleyecek kadar göz alıcıydı.

Buraya gelmek kimin fikriydi? Tabii ki Ayşe'nin. Zaten bu ev de anne tarafından ona kalan unutulmuş bir arazi parçasının içindeydi. *"Nereye ve neye ait olduğuna karar vermelisin."*

Gelişinin gerçek nedeni Ayşe'nin sorusuna bir yanıt bulmak mı, yoksa geçmişini yitiren ve artık kendini ona ait hissetmediği bir kentten ölümden uzaklaşır gibi kaçma isteği miydi? Bilmiyordu; henüz bu soruya bir yanıt arayacak kadar güçlü değildi. Ama aylardır neden hâlâ buradaydı? Bunun için bir açık-

laması vardı: Her şey şaşırtıcı, ama şaşırtıcı olduğu kadar da kavrayıcıydı bu deltada. Görenin duyduğu sahip olma güdüsünü kıskırtan, huzursuz hayranlık, hemen şaşkınlığa, şaşkınlık da çok kısa bir sürede –oyalayıcı ve insana özgü bir duygu olmaktan çıkarak– günün ya da doğanın olağan bir parçası haline dönüşüyor ve fiziki bir gerçeklik kazanıyordu: Bir yanda bazı kısımları denizden alçak düzlükler, öte yanda neredeyse bin metrenin üstünde, bulutlarla iç içe tepeler; sonsuz bir sessizliğin içinde her zaman sakin bir koy, deltanın ağzında ise her şeyi yok etmeye yemin etmiş dev bir öğütücü: Deniz ve haykıran rüzgâr ikilisi. Burada dış dünyanın asla erişemeyeceği, kimse-nin değiştiremeyeceği, yalnızca –ırmakla taçlandırılmış– bu deltaya özgü bir ritim vardı. Gelişinin ikinci haftasında, eylül başında saat kullanmaktan vazgeçmişti. Mevsimler rüzgârlarla, gün ise güneşle değişiyordu burada. Çoktandır zamanı, gölgelerin boyu ve yeriyle kestirebiliyordu: Koyu gören ön avludaki çeşme ve yanındaki masa gölgelendiğinde kahvaltı zamanı; tepelerdeki pınarların sularını binlerce yıllık kanallarla aşağıya ileten sulama şebekesi güneşin dik ışıkları altında görünmez olduğunda öğle, masanın başından kalkıp yemek için bir şeyler hazırlama vakti; güneş evin arkasına dönmeye yüz tutup çekirgelerin peşine takılan Eylül gözden kaybolduğunda ise aşağıdaki koyu sürrealist bir tabloya çevirecek öğleden sonra başlamak üzereydi.

“Bir çağ ölürken yenisinin henüz doğmadığı bir zamanda yaşıyoruz.” On ay önce böyle ya da buna benzer bir cümleye rastlamıştı hızla okuduğu bir kitapta. O zaman günlere Ayşe'nin yokluğu hükmediyor, her şey ne denli ilginç ve değerli olursa olsun yüreğini ezen hüznün gölgesinde yok oluyordu. Şimdi sürekli olarak yeniden bulduğu bu cümleyi düşünüyordu. Birkaç aydır kırk iki yaşındaydı, yüzü ve saçları değişmemeye kararlı olsa da artık genç değildi. Canlılığının tıpkı kuruyan bir ağacın özsuyu gibi kaslarından, damarlarından yavaş yavaş çekildiğini hissediyordu. Ama ne kadar çabalasa da istendikçe uzaklaşan, itildikçe yaklaşan ve adına yaşlılık denilen o sihirli döneme ulaşamamıştı henüz. Uğruna defalarca kendini sına-

dığı idealler, yerine yenileri konmadan eski bir sevgili gibi biraz hüzün, daha çok da hayal kırıklığıyla terk ediliyordu. Çok değil, birkaç yıl önce komünist olduğunu söylediğinde insanlar bulaşıcı bir hastalıkla karşılaşmışlar gibi ürperir, kaba bir beceriksizlikle konuyu değiştirmeye çalışırlardı. Bu onu hep eğlendirirdi. Ama oyuncuğu elinden alınmış bir çocuk kadar çaresizdi şimdi. Çünkü artık komünist olmak o eğlendirici korku yerine sadece sempati uyandırmakla sınırlıydı. Ütopyasız bir dünya! Bu büyük, korkutucu bir belirsizlik ve tuzaklarla dolu bir bilinmezlikle eşanlamlı değil miydi? Ütopyasız bir geleceğe doğru yaşamak, karanlık ve rutubetli hücrelerde, göğü yıldızlı çöllerde sayısız kez kanıtladığı, sık sık bir dost gibi yardımını istediği cesareti gerektiriyordu. Ama aşk da cesaretsiz yaşanamazdı. Ne yazık ki Ayşe bunu bilmiyordu; Nil ise uçurumlardan daha derin hayal kırıklığından tekrar hayata turmandığında öğrenecekti. Cem? Onunla ilgili düşünceleri hâlâ o düğümün içinde, karmakarışık. Kuşku; kurtulmaya çalışsa da Cem beyinin o karanlık bölümüne aitti. Kin beyinde büyür ve şekillenir, cesaret ise hep yürek içinde hayat bulur. Cesaret çoğu dilde belki de bu nedenle hep aynı kökten geliyordu.¹ Cem'in yüreği yoktu; beyni, yüreğini zehirleyip kurutmuştu.

Şimdi onu düşündüğünde, “*Beni kötü biri olarak görmelerine aldırmiyorum. Çünkü onlar kötülüğün sınırlarını araştırma-dılar. Kötülük her an yeni bir boyutunu keşfedebileceğiniz büyü-lü bir ormana benziyor. Ben serüveni ve sürprizleri severim,*” dediğini hatırlıyordu.

Kabul edilmesi zor olsa da kötülük ona tıpkı bir renk gibi yakışıyordu. Sigarasını yakıp düşüncelerini kaçırmaktan korkarak hafifçe kimıldadı. Ona haksızlık mı ediyordu? Hem de kötülük, diye adlandırıp –itiraf etmese de hor gördüğü– davranışlarının kökünde bir kurbanın masumiyetinin gizli olduğunu bildiği halde. Nil'in gözyaşlarıyla boğulduğu, yardım istediği o gece Cem, karşısına geçmiş Nil'e birkaç gece önce söylediği cümleleri tekrarlıyordu: “*Tutku*’, yani *‘passion*’, Latince *‘pati*’

1 *Courage*, Fransızca “yürek”, “kalp” anlamına gelen *ceour* ile aynı kökten gelir. Yürekli, Türkçe’de de “cesur” anlamında kullanılır – yazarın notu.

–acı çekmek– ve Yunanca ‘pathos’ sözcüklerinden gelir. Bu nedenle aşk ve acı kardeşirler, bırakın onu düşünmeyi...” Ama sözleri dürüst ve tutarlı değildi. Çünkü onun tutkusunda bütün becciller gibi kendine yönelik acı yoktu; paylaşmadan, kendi payına düşeni alkoymadan hepsini Nil’e bırakmıştı ve o zavalhı, ikisi için de ayrı ayrı çekiyordu bu acıyı.

Onu tanıdığı süre boyunca Cem’e karşı tek üstünlüğü, hissettikçe geçici bir avunmayla sonuçlanan ve her seferinde göstermekten kaçınmadığı o koruyucu, yatıştırıcı küçümsemeydi. Küçümsemenin sıradanlıkla akraba olduğunu biliyordu, şimdi, ona en azından bu konuda haksızlık ettiğinin farkındaydı. Cem –asil amacı Ayşe’nin yokluğuna dayanmak için bir zırh gibi kuşandığı aldırılmazlığı aralayıp onu vurabileceği sözcükler aramak olsa da– olağanüstü sezgileri olan biriydi. Daha Ayşe’nin adını bile duymamışken varlığını hissetmiş, bir yandan önüne geçemediği o saldırganlığıyla onu kıskırtmış, bir yandan da hiç de sıradan olmayan sözlerle uyarmaya çalışmıştı: “Asla sizi bütünüyle tatmin edecek bir kadının peşine düşmeyin, bu sizi tüketir.” Sonra oç alır gibi gülüp, “Hem tüketirsiniz, hem de henüz tanımadığınız öteki kadınları yitirirsiniz,” diye eklemişti. “Ama siz buldunuz, değil mi? Bence artık bu yüzden yazmıyorsunuz; belki de yazamıyorsunuz.” Bu sözler Nil’e aitti. O –hiç bulamadığı– aşktan yanaydı. Haklı mıydı? Belki. Şimdi birlikte oldukları o yirmi iki ay boyunca Ayşe’nin önce kendine özgü o çekim gücüyle bilincini yoğunlaştırdığını, sonra hiçbir art niyet taşımadan –belki sahip olma içgüdüsüyle– yalnızca ona ait kıldığını biliyordu. Aşkın insan bilincini yeniden yarattığı bir gerçek ise, Ayşe’yle birlikte olduğu o süre boyunca yaratıcılığının yazmak yerine, onun üzerinde odaklaşmasından daha olağan ne olabilirdi? Aşk iki insanın birbirini keşfedip yeniden şekillendirmesiydi; işte başaramadıkları buydu. Kişilik, gelecek ve güvenlik kaygısıyla değişmeye karşı direnmişlerdi.

Yaz boyunca cuma günleri o uzun yürüyüşleri noktaladığı caminin karşısındaki çocuk bahçesinin duvarına, her an kalkıp gidecekmiş gibi korkuyla ilişen yaşlı adam nasıl yaklaşan ölüme alışmaya çalışıyorsa, şimdi o da yeniden yazarak, yaşa-

maya alışmalıydı. Ama bunun için bu yamacın ona bağısladığı huzur duygusundan bir an önce kurtulması gerekiyordu. Çünkü yazmaya kalkışmak, suç işlemenin eşğinde, önyargılı, tedirgin adımlarla gezinmekti; yazarak –kendisi de dahil– herkesi yargılayacaktı. Bu da bir anlamda suç değil miydi? Ama asıl peşinde olduğu, kırk iki yaşındaki bir adamın uzun süredir kayıp olan gerçeğini bulmak olduğunu biliyordu. Ya geçmişte asla bütünüyle sahip olamadığı bir kadına, aralarına sözcüklerden oluşan bir köprü kurarak ulaşacak ya da onu yazarak tüketecekti. Aşk zamanla insanı tedirgin etmeyen, yürekten bedene akan hüznü bir dostluğa dönüşebilir miydi?

İşte Ayşe, onu buraya bu gerçeği bulup çıkarması için göndermişti. En azından bunu biliyordu artık. Nasıl başlamalıydı? Eylül'e baktı. Ağırlığını taşımaktan yorulmuş gibi yere uzanmıştı. Bulmuştu; ayağa kalkarak yerçekimine meydan okuyarak başlayabilirdi. Doğrulurken dudaklarından o fısıltı döküldü: *“Yerçekimini yendim, yerçekimini ben yendim. Sakın unutma, benim adım Ali.”*

Onu unutmamıştı. Eylül'e döndü.

“Benim adım Kadir,” dedi. “Sakın beni unutma.”